

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. h. Expedice se nachází u města Pešti na masném trhu v 1. poschodí. Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za řádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 50 kr., celor. 3 zl. 8. S poštou: půll. 1 zl. 70 kr., celor. 3 zl. 40 kr., rak. čísla. Pro státy německé: půll. 1 tol., 8 nov. gr. celoročně 2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor: Emanuel Meliš.

František Škroup.

Životopisný nástin.

(Pokračování.)

Dobrá výsledek Dráteníka dodal chuť Frant. Škroupovi k dalšímu skládání v oboru operní hudby. I započal opět novou operu, k nížto mu opět nadaný Chmelenský slova byl napsal. Chtěje se po ukončených právnických studiích do Vídně odebrati, dostal čestné nabídnutí od ředitelství divadla, by druhé kapelnické místo u stavovského divadla v Praze převzal, což se také stalo. Dne 1. září 1827 nastoupil své místo a v postavení tomto svěřeno mu bylo řízení české opery, která za tehdejších časů z mnohých znamenitých sil se těšila.

Druhá jeho opera „Oldřich a Božena“ dávala se poprvé dne 14. prosince 1828 a ačkoliv se dosti líbila, nedosáhla přec takého výsledku, jako jeho „Dráteník.“ Jednotlivá čísla této opery jsou skutečně zdařilá a došla i tenkrát velké pochvaly, jmenovitě píseň Boženy „Zvolna vodička.“ Opera tato byla tenkrát následovně obsazena: Oldřich, kníže, pan Podhorský; hrabě Hořín, pan Strakatý; Jarmila, jeho dcera, slečna Koudelkova; Miletín, pan Drška; Vladyka Zdislav, pan Grau; rolník Domorád, pan Illner; Božena, jeho dcera, paní Podhorská; Zlatoš, pan Svoboda; Otík, pan Šimek; Protivín, pan Havlíček. Skrovný výsledek této opery přiměl Fr. Škroupa k tomu, že operu tuto předělal a jí německý text podložiti dal. I měl za to, že na německém jevišti většího úspěchu dosáhne. Text nový k této operě napsal mu herec Ferd. V. Ernst. V tomto novém rouše dávala se opera „Oldřich a Božena“ dne 12. února 1833, avšak i tenkrát bez značného výsledku. Avšak to nebylo poprvé, že Škroup před německé obecenstvo vstoupil; neboť již r. 1829 dávala se od něho hudba k Ernstově kouzelné hře „Princ a had.“ Kus tento minul se s prospěšným výsledkem, avšak hudba se líbila a z té příčiny přeložil kus tento též Chmelenský do češtiny.

R. 1834 složil Škroup hudbu k Tylově frašce „Fidlovačka, aneb žádný hněv a žádná rvačka,“ která se dne 21. prosince 1834 na Pražském jevišti ku prospěchu Fr. Škroupa provozovala. Obsahovala volně k sobě seřazené obrazy z Pražského národního života, kteréž však, jak se alespoň tehdejší kritika o nich vyslovila, z příznivé stránky pojmuty nebyly. Co kuriosum slušno přitom podotknouti, že též některé

partie ve frašce té velkány byly, kteréž v rukou paní Allramové a p. Feistmantla byly. Škroup užil k frašce této z části českých národních písní, a podal též v ní své vlastní skladby — písně a tance. Devalenacté z 21 čísel, jež fraška tato obsahovala, jest nyní náš „Kde domov můj?“ jež p. Karel Strakatý, co slepý, žebravý muzikant, přednesti měl. Píseň tuto dokončil Frant. Škroup teprv několik dní před provedením, jelikož Tyl při svém nepravdělném způsobu psaní poslední část frašky list po listu Frant. Škroupovi dodával. Fr. Škroup obdržev text písně „Kde domov můj“ nedlouho před představením složil hudbu k němu v pozdní noci u lože své nemocné choti.

Píseň tato nedošla při prvním představení frašky žádného značného úspěchu, ano jistý kritik vyčítal skladateli, že vlastní melodie mezi národní vpletl. „Pan Škroup,“ pravil též kritik, „užil dle udání spisovatele, národních nápěvů a to s velkým účinkem. — Překvapilo nás to však naproti tomu, že jsme při velké bohatosti domácích nápěvů a při snadnosti, s jakouž se s nimi zacházeti dá, cizí motivy slyšeli.“

Mimo píseň „Kde domov můj,“ která poprvé r. 1835 ve sbírce „Věvec“ od Chmelenského redigované vytištěna byla, složil Škroup k frašce Fidlovačka *overturu* dle českých národních písní a píseň „Vane větřík po lučinách,“ kteráž též ve „Věnci“ vyšla.

Malého úspěchu došla též hudba, jižto Škroup k jednoaktové nepatrné tragédii „Bratrovrah“ od J. Štěpánka složil. Na to dal se Škroup opět do skládání své třetí české opery „Libušin sňatek,“ ku kteréž mu zase Chmelenský text byl napsal. První jednání této opery dávalo se dne 6. list. 1835 a nejvíce líbila se z něho Přemyslova krásná píseň „Doorávám, dokonávám,“ která se po vlastní naší velice rozšířila. Avšak skladatel nedokončil hned tuto operu, nýbrž pustil se do skládání nové německé opery „Die Geisterbraut.“ Text k ní sestavil dle Washingtona Irvinga známý tehdejší herec Ernst. Jednotlivé části této opery líbily se při prvním představení; avšak navzdor tomu zmizela i tato opera z repertoaru.

Brzy na to dne 1. ledna 1837 povýšen byl od ředitele Stögra za prvního kapelníka stavovského divadla. V tomto postavení ponechán byl po celých třicet let a váhal dlouhý čas vystoupiti s některou novou operou. Velkou zásluhu dobyt si Škroup co spolupracovník a později co vydavatel sbírky hudebních skladeb „Věvec,“ v nížto několik jeho skladeb,

zvláště písní vytištěno jest. Redakce „Věnce“ svěřena mu byla od Jos. K. Chmelenského, místosúdího lén dvorských v království českém r. 1837 a Škroup vedl ji několik let s chvalným výsledkem. Od r. 1836—1845 vedl a řídil Škroup též zpěv božích služeb židovské obce, pro kterouž několik písní složil.

Mimo řízení opery bylo mu též svěřeno řízení koncertů spirituelních ústavu uměleckého pro vdovy a sirotky. Od Mendelssohnova „Pavla,“ jenž se r. 1838 ve Waldštýnském sále v Praze *poprvé* provozoval až do Beethovenovy velké mše r. 1857 je velký řetěz skladeb, kteréžto co do volby a provedení za krásné uhlazené klenoty se považovali mohou.

Po smrti ředitele konservatoria Diviše Webra r. 1839 převzal Škroup řízení instrumentální školy v konservatoriu. Co výsledek jeho pětiměsíčního účinkování na konservatoři sloužících provozování Spohrovy „Podvojně symfonie“ a Beethovenovy 8mé symfonie.

R. 1848 vystoupil Škroup opět s novou avšak německou operou „Drahomíra,“ ku kteréž mu Václav A. Svoboda Novarovský text byl složil; nedosáhnuv s ní vsak žádného valného výsledku, obrátil se opět k české své opeře a dal v zimní saisoně 1849—1850 svůj dávno započatý „Libušin sňatek“ provozovati. Obecenstvo české odměnilo Škroupa značnou pochvalou, avšak nemohlo ho k sobě tak upoutati, aby toliko jemu své síly věnoval. Rok na to složil Škroup zase německou operu „Der Meergeuse,“ která z jeho až dosud dávaných skladeb nejvíce se líbila a na dvou zahraničných divadlech provozována byla. Mimo tyto složil Škroup též ráznou ouverturu k tragédii „Žižkova smrt“ od J. J. Kolara a neméně zdařilou hudbu k tragédii „Don Cesar a spanilá Magelona a zůstavil po sobě v rukopisu německou dokončenou operu „Kolumbus.“

O velkonocích r. 1857 vypověděl ředitel Stöger Škroupovi, jenž v září téhož roku dovršiv třicetiletou dráhu divadelní, s pensí 1050 zl. r. č. v odpočinek přestoupil. Brzy na to zařídil Škroup v Praze svůj ústav pro zpěv a byl brzy na to za ředitele Žofínské akademie vyvolen. Ústav jeho pro zpěv a také akademie Žofínská počaly za jeho vedení chvalně prospívati; tu však dostal r. 1860 nabídnutí, aby přijal kapelnické místo u opery v Rotterdamu, což také Škroup učinil. R. 1861 v letě navštívil churav jsa vlast svou a meškal k zotavení delší čas v klášteře sv. Markéty Břevňovském. Na podzim odjel opět do Rotterdamu, kde v prvních dnech února churavěti počal, avšak neulehl a téměř netušeně překvapila ho smrt dne 7. února 1862.

Pohřeb Škroupův konal se ač v cizině přece důstojně dne 12. února v poledne. Průvod byl četný a slavný. Zpěvačky Rotterdamského divadla ověnčily mu rakev i hrob.

Ve prospěch rodiny Škroupovy dával se dne 13. t. m. v Rotterdamském divadle velký koncert, ve kterém se veškeren divadelní personál účastnil. V programu byla také jedna *česká píseň* od zesnulého pro polnici uspořádaná, kterouž skladbu přednesl p. Fischer. V kvartetu pro smyčcové nástroje od Škroupa složeném a v koncertě předneseném účastnil se také krajan náš, výtečný houslista p. *Hřímálý*. — Příští týden bude se v Rotterdamě ještě zpěvohra „Meer-

geuse“ ve prospěch rodiny našeho skladatele provozovati, také ve Vídni bude k témuž účeli koncert uspořádán.

(Dokončení.)

O školách malířských.

(Pokračování.)

c) Lombardsko-boloňská škola.

Vyznačuje se půvabností, utěšeností, harmonií a okrouhlostí figur, pak pravdivostí a krásou koloritu. Hlavou této školy je *Antonio Allegri*, jenž se proslavil nenápodobitelnými vděky, krasovědeckým rozdělením světla a genialním vedením štětce. *Allegri* da Corregio narodil se r. 1494 v krajině Modenské v Corregiu, byl jeden z největších historických malířů. V Corregiu sloučila se bohatá tvůrčí síla s neobyčejným talentem. Překonání technických nesnadností zdálo se býti mu vrozeno; neboť jsa 18 let stár, maloval obrazy, které co do techniky byly nedostižny a stal se mistrem tak zvaného „*polotemna*.“ *Allegri* zemřel 1524. Jeho díla jsou v Parmě: Na Nebevstoupení Krista, sv. Jan, Korunování Marie, sv. Pavel, Lov Diany; všecky obrazy jsou na obmítce. Dále Poklid na útěku (Madonna della scadella), Madonna del Girolamo (za 400 lir v oleji dělaný). Vévoda Parmesanský nabízel za poslední obraz 1 milion lir Napoleonovi, aby jej s sebou do Paříže neodvezl. V Drážďanské galerii: Madonna di St. Francesco, Madonna di Sebastiano, Narození Krista (v noci), Madonna di St. Georgio a znamenitá za 80.000 tolarů zakoupená Majdalena.

V Berlíně nachází se od něho Jo a Leda a v Římě Danae, které jsou plny smyslnosti. Ostatní znamenití mistři této školy jsou: Francesco Raibolini (zván Francia), Fr. Mazzuoli (zván Parmeggiano), Schidone, genialní a vděkuplný Giov. Bat. Salvi (zván Sassoferrato), pilný a správný Dom. Zampieti (zván Dominichino), ohnivý a ideální Guido Reni, jemný Albani, pak Carlo Cignani a Marcantonio Franceschini. Hlavně byli to napodobňovatelé genialního a sladkého Corregia, jimiž napotom zženštilost v malířství nastala. Co poboční větve lombardské školy slušno uvést sem školu *Janovskou*, jejížto hlavní členové jsou Luca Cambiasi, Paggi Strozzi (zván Il prete genovese), Castiglione, Biscaini, Gaulli (zván Bacciocci) Parodi a jiných více.

(Pokračování.)

Cesta do Kostelce.

Fraška v 1 jednání.

(Pokračování.)

9. výstup.

Předešlí, Sýkora.

Sýkora (otevře dvéře).

No, co pak je, co se stalo? (Potloukal vejde do domu, aniž by si ho všiml.) Lidé zvoní a vcházejí sem jako do svého

domu? (Jde k Verunce.) Poslyš, ty vševědoucí, — kdož pak to právě vešel do domu?

Verunka.

To byl pan Potloukal (chce s nádobím vejít do hostince).

Sýkora.

Potloukal! (důrazně) Co pak je to za Potloukala?

Verunka (chladně).

Pan Potloukal? aj, to je takřka domácí hospodář.

Sýkora.

Co pravíš? já jsem ti dobře nerozuměl.

Verunka.

No, řeknu-li, že je domácí hospodář — to mi přec porozumíte — znamená to tolik, že on *všecko* v domě obstarává.

Sýkora (horlivě).

Všecko! — všecko dohromady — no, toto pěkně vypadá!

Verunka.

Každý nazývá jej důvěrníkem paní (vejde do hostince).

Sýkora.

Důvěrníkem místo mne, pěkně děkuju! to jest, ona má domácí poklad — důvěrníka! (kráčí k domu) Musím stůj co stůj tuto historii proskoumat! (zvoní velmi silně).

Potloukal (zevnitř).

No, no, kdo pak se opovažuje tak zvonit?

Sýkora (pro sebe).

Ano, ano, vždyť je dobře! já zvoním co domácí pán, a pravý hospodář! (zvoní ještě silněji.)

10. výstup.

Sýkora před dveřmi. Potloukal, bez klobouku a rukavic.

Potloukal (laskavě).

Aj, nemýlím-li se, tedy vidím jednoho z našich hostů?

Sýkora (pro sebe).

Hostů — počkej jen — já ti polívku pořádně osolím.

Potloukal.

Paní Drahejšová, jakož i mladá nevěsta ještě se nevrátily, chce-li pán prozatím tak laskav být a vstoupit.

Sýkora (jda napřed).

Ano, pane, vstoupím. (s vznešeným hlasem) Mohu vám říci a to mi as uvěříte, že tu dle libosti vstoupiti mohu. (pro sebe) Hlupák, jakobych k tomu potřeboval jeho svolení! ale! choi se co možná zdržet.

Potloukal (pro sebe).

Jaký podivín! Kde as k dásu jej ulovila paní Drahejšová?

Sýkora (chystá se k mluvení).

Pane! —

Potloukal (jej vytrhne).

Musím vám, pane, upřímně říci, že při velkém počtu pozvaných mně není možná, všechny naše příbuzné a docela i všechny naše přátele znáti.

Sýkora (pro sebe).

Naše příbuzné! toť v skutku rozkošná věc!

Potloukal.

Bude nás 90 u stolu!

Sýkora.

Devadesát!

Potloukal.

Ba spíše víc, než méně.

Sýkora (pro sebe).

Kdybych tyto nechal dobromady hospodařit, brzy by se mých 800.000 zlatých vykouřilo!

Potloukal.

Mohu-li ale lahodnému obrázku věřit, který mi tato paní Drahejšová o vás podala (měří jej od paty až k hlavě).

Sýkora (pro sebe).

To je ještě štěstí, že neřekne zcela paní Sýkorová.

Potloukal.

Nemýlím-li se, tedy jste náš strýc Procházka?

Sýkora.

Již zase Procházka! Vy sám jste Procházka, rozumíte! co k ďáblu mají všickni s tím Procházkou?

Potloukal.

Prosím za odpuštění! vidím, že se mýlím, to jméno Procházka jest jen pro toho hezké, komu náleží. Tedy jste na každý pád náš strýc Svoboda.

Sýkora.

Ani Procházka, ani Svoboda.

Potloukal.

Prosím znovu za odpuštění, ale zdálo se mi, že se jméno Svoboda lepší pro vás hodí, než to první.

Sýkora.

A já při tom podotýkám, že nejsem také pan Bouček z Poďěbrad. (Pro sebe.) Tak si aspoň uspořím ty jeho otázky a mně odpovědě.

Potloukal.

Smím se ptáti, v jakém stupni příbuzenstva stojíte k naší milované vdově?

Sýkora.

K vdově? pravíte, že domácí paní je vdovou?

Potloukal.

Přijde to as na stejné — anto se muž ztratil a již drahá leta o sobě pražádné zmínky nedává.

Sýkora (pro sebe).

Já vám dám brzy o sobě zmínky, až vás to omrzí.

Potloukal.

Aj, co příteli té rodiny mohu vám snad všecko říci. Ta dáma čeká jen na úmrtní list svého manžele, by si mne vzala?

Sýkora.

Což když ale ten muž nezemřel?

Potloukal.

Co pak myslíte! ten již zemřel, musí zemřít a musel zemřít.

Sýkora (pro sebe).

Ten je klassický se svým — on musel umřít.

Potloukal.

Neumřel-li dobrovolně, a nechá-li se opět spatřit, vy-zvu jej na souboj a usmrtím ho.

Sýkora (vpadne mu do řeči).

Že ho usmríte?

Potloukal.

Nebo mu přimíchám několik kapek!

Sýkora.

To ještě k tomu schází!

Služka (objeví se ve dveřích domu).

Pane Potloukale, listonoš vám přináší psaní.

Potloukal.

Dobře, přijdu hned! (než vstoupí do domu) Můžete být ubezpečen, já jej zabiju, já jej na kousky rozsekám — toho šibeničnicka — jedna — dvě — tři — paf — puf! — Už bude ležet! mrtev! (pozdraví Sýkoru velmi něžným způsobem a dává mu na srozuměnou, že může dle libosti vstoupit, načež vstoupí sám do domu.)

Sýkora (samoten).

Já šibeničnick! — Ty mizerný padouchu, ty mi naděláš málo strachu — ještě jsou zde zákony, které na tebe dorostou.

11. výstup.

Sýkora, později *Verunka*.

Sýkora.

Tedy tak to vypadá, ten člověk zve v mém domě! drží u mne veřejnou hostinu — přijímá své psaní v mém bytě! zasnoubí se s mou dcerou a chce potom i mou choť si vzít za ženu? a k tomu chce mne ještě konečně sprovodit! Jen počkej! ty padouchu! já ti ukážu, jak se štíky loví, to ses zle poradil. (volá) Sklepníku!

Verunka (přichází z hostince).

Co se líbí? ještě se hněváte?

Sýkora (snaží se být chladnějším).

Víc než kdy jindy.

Verunka.

Přeškoda! Ale zlost vám nesluší.

Sýkora (jaksi vážně).

Kde bydlí policejní komisař?

Verunka (uleknutá).

Policejní komisař! Velký Bože, co pak chcete u policejního komisaře?

Sýkora.

Na tom ti nezáleží.

Verunka.

Vidíte tam dole tu lucernu, tam bydlí.

Sýkora.

Děkuji pěkně, cukroušku (chce odejít).

Verunka (s klídnou tváří).

Apropos, dala jsem to všem věřitelům paní z Drahejšové vědět a všickni se těší na zaplacení.

Sýkora (úštěpacně).

Je-li možná! všickni se těší? no, tím lépe, to mi dělá velkou radost! Můžeš jim ode mne vyřídít pozdravení — mohou se obrátit na toho domácího faktotum, já jsem ztratil domovní právo. (odkvapí zadem.)

(Pokračování.)

Neznámá zpěvačka.

Výjev ze života.

Na své umělecké cestě přišla věhlasná pěvkyně Angelica Catalani do městečka G., ježto se velice pro hudbu zajímalo a kdež hudební cit značně byl vyvinut. Téhož dne oznamovala velká návěští, že se tam koncert odbývatí bude. Jak známo, cítila se Catalani nemocnou, když každý den zpívati nemohla a dnes ještě nezpívala.

Nastal večer. Catalani usnesla se, nějaký malý žertík provesti. I jela tedy k sálu koncertnímu, kdež již hudba začala. Po provedení kusu dala se koncertnímu mistru co italská paní kupcová a milovnice zpěvu představit a projevila přání, že by v koncertě tomto ráda zpívala, kdyby ji orchestr prima vista doprovázeti si důvěřoval.

Koncertní mistr, starý čtverák, usmál se nad přinešenou mu partiturou. Bylo to otřepané thema, písní „O du lieber Augustin“ podobné, a zpěv tak prázdný, jak instrumentace. „Uděláme obecenstvu a našim zpěvákům nějakou radost!“ zašeptal k svým lidem; „nechť se ta italská slepička směšnou stane, co nám je po tom?“

Všickni vstali ze sedadel, když cizí dáma skromně k pianu se postavila. Thema bylo odehráno; zpěvačka počala dušeným hlasem, hlasitě oddychujíc, tak neobratně, jak jen možná, zpívati. Rozptýlené syčení bylo slyšet. Zpěváci a zpěvačky téhož městečka počali se již radovali z nepříznivého výsledku.

Při první variaci šlo to trochu lépe. Zpěvačka trilkovala v kadenci na nepravém tónu.

Koncertní mistr uhodiv čerstva na klavesy, udělal trillek, vyzdvihuje své obočí, jak by ho tím napravití chtěl.

Všeobecný smích vypukl. Zpěvačka ohlídlá se v přetvářeném rozpaků k opravovateli, a počala druhou variaci.

Mocný orgán její vyvínoval se a rostl mohutně víc a více, každý jednotlivý zvuk platil již za plnozvučnou hudbu. Sluch každého naplněn byl tímto nikdy neslychaným libozvukem a žádné oddechnutí nebylo slyšeti.

Nikdo nehýbnul se v sále.

V následující variaci zdá se hudební její duch, jsa vnitřním nepokojem puzen, rychleji pohybovatí. Vzhůru a v hloub, přes hory a doly, nahoru dolů, přes několik stupňů skákajíc, šlo to v passážích s podivuhodnou jistotou. Pak — jakoby se zpěvačka zpamatovala, že to, po čem kdo touží, dosáhnouti nelze, upadla duše její v zádumčivost a pronášela zpěvem hluboký bol; byl to v hudbu uvedený pláč. Jen ku konci spustila se chromatickou passáží na poslední vzdech tónový: úsměch skrz bělmo zármutku.

Ještě bylo obecenstvo u vytržení a zanícení.

Nyní udusila prsa tohoto rozkošného slavíka bol svým zpěvem. S vítěznou radostí jásala nyní, sama sebe honíc, v odvážlivých přecházkách, smělých a podivuhodně jistých skokách. V mezivětách zdálo se, že se sama své dřívější přetvářené nesmělosti posmívá. Ku konci však rozvinula všechny krásy svého zvonkovitého hlasu a všechno technické umění ve zpěvu, tak že obecenstvo sotva dýchalo.

Nyní nemohlo se déle obecenstvo zdržeti. Jak z jedněch úst zvolalo celé shromáždění: *Catalani!* Signora Ca-

talani! Ona jest to! výborně! výtečně! rozkošně! Hudebníci klonili své nástroje proti ní na znamení tohoto vítězství! Koncertní mistr odskočil od piana a polibil cíp jejího šatu. Catalani ale prehla jako střela skrze stolky a podstavce, poklonila se v pravo a levo usmívajíc se a zmizela se svým průvodčím skrze dvěře, než-li se kdo z úžasu svého probral.

P. Kheil ml.

Oběť žárlivosti.

Noveletka ze života českého umělce od A. Melišové-Körschnerové.
(Pokračování.)

„My o vlku a on za humny!“ volali někteří z hostů Kočvaru vítajíce. „Proč tak pozdě?“ tázali se druzí? Avšak Kočvara neodpovídal a zasednal si na druhý konec tabule zrovna Bernardinimu naproti. Zíral pronikavým zrakem v tvář hostitele; avšak tento vyhýbal se pohledu jeho a chystal se zátky z lahví šampaňského vytahovati.

Pilo se dlouho a mnoho. Štědrost Bernardiniho neznala dnešního večera žádných mezí. Rozveselení a z části již podnapilí hosté připijeli si na zdraví hostitele, Storace, Battishilla, Arnolda atd.

„Ať žije Kočvara a jeho Musa!“ zvolal konečně Bernardini a všickni hosté opakovali jako jedním hrdlem tento přípitek.

„A jeho nevěsta Giulietta Carestini!“ doložil Omicino, důvěrník Bernardiniho, a pět ozvala se ze všech úst tato slova. Kočvara, jehož smysly již samým připíjením omámeny byly, musel chtěj nechtěj plnou sklenici šampaňského vyprázdňit, čím se stav jeho ještě více zhoršil.

Již nebylo mimo Bernardiniho ani jedné hlavy strážlivé a bachantická veselost a rozpustilost některých hostů dosáhla nejvyššího stupně. Jedni se honili, druzí skákali přes stůl a lavice a homerický smích nastal vždy, když někdo brkl neb na zem upadl.

Bližila se již půlnoc. Starší hosté dávno se již byli odstranili a u Bernardiniho zůstala toliko společnost mladých mužů, mezi nimi také Kočvara, jenž šampaňským jsa rozplameněn, podivné umělecké kousky provozoval.

Mezi tím se však hodně pilo a Bernardini hlavně k tomu hleděl, aby sklenice Kočvarova vždy naplněna byla. Víc a více zatemňovali se smyslové shromážděných. Skotačivost a bujnost hostů přesahovala již všechny meze a málokterý již věděl, co dělá a co se kolem něho děje.

(Pokračování.)

Feuilleton.

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Mladé Boleslavi. (Ochotnické divadlo.) Ze všech končin naší drahé vlasti přinášejí časopisy zprávy o zdaru a chvalitebném pokroku ochotnických divadel, které se v posledních dvou letech značně rozmnožily, tak že skoro v každém městě a v každé větší obci ochotnického divadla stává. — Ale nikde snad nemusí ochotníci s takovými obtížemi zápasiť, jako u nás. Když se na podzim roku 1860 po jedenáctileté přestávce přičiněním našich ochotníků p. Petra a p. Vyskočila opět ochotnický spolek utvořil, přislíbilo se z mnoha stran podporování tak chvalitebného podniknutí; avšak málo který z oněch pánů, jenž největší účastenství pro tento účel slibovali, dostal slovu svému. Pan Máj, který se spolku co ředitel v čelo postavil, staral se nejprve o to, aby se divadlo bez velkých výloh vystavělo, a požádal tedy slavnou městskou radu o nějakou podporu, opíraje žádost svou o důvod ten, že nejvíce k dobrému naší obce, a sice ve prospěch městské nemocnice hráti se zavazují. Však nadarmo. Městská rada žádost tuto zavrhlá bezpochyby z té příčiny, poněvadž toho obec naše zapotřebí nemá! — Ze starého divadla pozůstávaly jenom zřecniny, mezi rozličným harampádím v obecně kůlně pohozené, které se jen částečně u-

potřebiti mohly, a tak ochotníkům nezbyvalo nic jiného, než zřízení zcela nového divadla — a to nebylo příliš laciné! — Skrze celých jedenáct let bylo naše divadlo v překrásném nepořádku. Každé kočující společnosti, kterážkoliv k nám zavítala, bylo snadno, dle libosti si vypůjčit, co potřebovala a odvest co chtěla. Kdo s tím ale tak nemilosrdně hospodařil a kdo peníze, které každá společnost od vypůjčení platit musela, přijímal, a kam je odevzdal, není nám povědomo a kdo to ví — ten nepoví. — Dne 28. května 1859 vypukl oheň na Starém městě, uchvátil též hostinec „u zlatého věnce“, kde právě německá společnost pod ředitelstvím pana Lössla meškala a všecka divadelní náradí vypůjčené měla. Oheň strávil, co ještě nejlepšího bylo, dílem docela, dílem tak, že to ani k potřebě nebylo. — Když konečně divadlo tak zřízené bylo, že se ku hře přikročiti mohlo, bylo první představení na den 26. prosince, druhý vánoční svátek, ustanoveno. Ale nová nesnáz! Nebylo slečny, která by se byla obětovala, úlohu přijmouti. Slečny Vilémína a Marie Novotných byly sice první, které se ochotně ku přijmutí úloh nabídly, ale pro první hru nebylo to možné, poněvadž již před tím k veřejné produkci zpěváckého spolku úlohy přijmuly. — Nešťastný osud tomu chtěl, že se pp. ochotníci právě k oněm slečnám s prosbou o přijmutí úloh obrá-

tili, od kterých nejméně očekávati bylo jakého účastenství pro účel vlasteneckého podniknutí — tím méně ale spoluúčinkování. — Kdyby to tak bylo pozvání k taneční zábavě, neb do jakékoliv společnosti, kde by se mezi tak nazvanou inteligenci po německu bavit mohly, to by byly zajisté ochotně přijmuly; ale úlohu studovat — k tomu se nemohla žádná odhodlati. Obzvláště ale nemohu zapomenout, jak špatně a neslušně se slečna G. vyjádřila, když p. V. u přítomnosti její slečnu K. . . . o přijmutí úlohy požádal: „Co? voni, Fräul'n Agnes, by hrály tyatr? Co pak jich to napadá! To by si daly! každý by jim pak přezdíval aktérek a komediantek. Kdyby se hrálo taky německy: to bych ještě nic nerekla a snad bych hrála taky; ale takhle ani za mnoho peněz!“ Tak filosofovala fräul'n Fanny ve své moudrosti, které u německém vychování od svých odrodilých rodičů se naučila. Ale Bohu díky, že jich není mnoho takovýchto kopřiv mezi růžemi. Mámeť u nás přece mnohem větší počet upřímných vlastenek, nežli oněch rozmazlených odrodilých dcer našeho slavného národa, jimž bohužel! nic není záleženo na pokroku národního uvědomění. — Navzdor tomu, že mnohá slečinka své spoluúčinkování z rozličných příčin odepřela, našli pp. ochotníci přece ještě dvě vlastenky, a sice v slečnách Májové a Austové, které beze všeho rozmý-

šlení ochotně úlohy pro první hru „Duch času“ přijaly a také velké pochvaly došly. (Dokončení.)

Ze Staré Boleslavi. (Zaražení zpěv. spolku.) Také u nás zarazil se zpěvácký spolek, který, dle první produkce jeho soudě, krásné ovoce ponese a mnoho k probuzení národního ducha a k oživení polečenského života přispěje. Hlavní zásluha o zařízení spolku zpěváckého náleží bez odporu velmi činnému a horlivému učiteli panu Pražákovi. S velkým úspěchem účinkují pro spolek též pan P. Fr. Panocha, kaplan, jenžto za protektora spolku zvolen jest a pokladník pan Ludvík Krása. Dne 12. února vystoupil spolek veřejně a to s příznivým výsledkem. Mimo některé starší sbory slyšeli jsme sbory: „Slovana“ od Vašáka st. — „Dcerám českým“ od Gernerera. — „Staročeskou“ od Škroupa a můžeme směle říci, že provedení bylo vedením p. ředitele precísne a uhlazené. Těšíme se opět na novou produkci a kocháme se nadějí, že nás p. ředitel ponehlahu se skladbami (sbory) a písněmi Ed. Nápravníka, Čenka Vinaře, Leop. Zvonáře, Mart. Nováčka, Lud. Procházky, P. Křížkovského, A. Sokola atd. seznámí. Zdar Bůh!

Z Čáslavi. (Pěvecká zábava.) Náš zpěvácký spolek uspořádal 8. prosince pěveckou a hudební akademii, jižto se obecenstvu nemálo zavděčil. Poznali jsme opět některé výtečné síly ochotnické našeho města, a jsme přesvědčeni, že jen pevné vůle třeba, aby se nám brzo zase dostalo tak příjemné zábavy. — Řízením slovného pana Fr. Kavana dopadly všechny kusy k všeobecné spokojenosti. Počátek učiněn hlučnou ouverturou k operě „Willem Tell“ od Rossiniho, kteráž až na nepatrnou nehodu v úvodu, výborně šla. Slečna Hlaváčková, obecenstvu již z besedy pro Zdeňku známá, zazpívala něžnou píseň „I šepce kvítí“, slova od Melišové, hudba od Nápravníka velmi zdařile, jakož i s p. Primusem dvojzpěv „Umiklo stromů šumění“ od Bendla. Sl. Hlaváčková vzbuzuje v nás velikou naději pro budoucnost, neustane-li i dále příjemného a výdatného svého hlasu vzdělávati. Neméně líbila se paní Falbrechtová, zapěla nám velmi dovedně Pivodovu píseň „Jako krajina nebeská“ a valčík od Arditiho. Zdálo se nám, jakoby si byla právě proto onu píseň zvolila, aby nám poskytla příležitost, rozsáhlost hlasu jejího obdivovati. Valčíkem rozjařila obecenstvo, že jej musela opakovati. I pěla po druhé, a to mnohem mistrněji, z čehož viděti, že ku zpěvu chuti třeba, aby srdce rozehrálo. Těšíme se, že často ještě uslyšíme příjemný a významný její zpěv; jakož že vynasnažiti se neopomine, aby i ony obtíže překonala, s nimiž i dovednějšimu umělci zápasiti jest. Slečna Svobodova ze Žleb zahrála na housle též dva

kusy, z nichž zvláště druhý velmi se líbil, tak že volána jsou, aby jej opakovala, ještě roztomilou mazurku přednesla. Viděti z toho, že obecenstvo raději poslouchá zvukům jednoduchým, než-li pasážím uměleckým, požadujícím nejen velké obratnosti, ale i výtečného nástroje. O panu Kavanovi nebudu šířiti slov, známť jest co umělec a co skladatel výborný, čehož nejlepším důkazem byl „Ples Rusálek“, polka, kterouž mistrně přednesl. P. Klier chvalně nám zazpíval Kavanovu píseň „Tvé oči.“ Zpěvácký spolek přednesl sbor „Reformatoři“ a došel výborným zpěvem nemalé pochvaly. Ve sboru súčastnili se někteří zpěváci Kutnohorští; jest vůbec přáti, aby vzájemnost mezi spolky větší byla. Čistý výnos této zábavy obnášel 50 zl. a věnován jest ku zakoupení spolkového piana.

Z Lochovic. (Beseda.) Dne 23. m. m. byla tu beseda, jejíž čistý výnos jest určen k dobročinnému účelu. Program byl následující: 1. „Vlasta“, ouvertura od Nápravníka. 2. „Pochod“, sbor od V. Frimla. 3. Deklamace. 4. Zpěv. 5. Deklamace. 6. Potpourri od Labického. 7. „Utonulá“, sbor od P. Křížkovského. 8. Píseň od A. Hniličky. 9. Deklamace. 10. Společenská.

Ze Mšena. (Beseda.) Dne 23. m. m. odbývala se v hostinci pana Šimonka ve Stránce národní beseda, uspořádaná od českých rolníků okolí Mšenského. Program byl následující. I. oddělení. 1. Ouvertura na slovanské písně od Tittla. 2. „Slze vlastenek“, přednášela panna M. Janátkova. 3. „Slován“, slovo od Vašáka, přednesl zpěvácký spolek Mšenský. 4. „Já jsem Češka“ (z Lady) od Čejky, přednášela paní R. Huliciusová. 5. „Válečná“, sbor s hudbou z „Rienci“ od Wagnera, přednesl zpěvácký spolek Mšenský. 6. „Vysloužilec“, přednášel p. V. Záruba. II. oddělení. 7. Arie z „Lucie“, přednesl p. J. Uhlíř. 8. „Mlatecká“, sbor od Alojse Hniličky, přednesl zpěvácký spolek Mšenský. 9. Mužská prosba, od Rubeše, přednesl p. Černý. 10. Hudba. 11. „Obrana ženského pohlaví“ od Rubeše, přednesla paní M. L. 12. „Kovářská.“ Mezi tancem se přednášely čtvero zpěvy a deklamace: 1. „Člověk malá pohádka“, přednesl p. Koníček. 2. „Každý chce být trochu živ“, přednesl p. Šimonek. 3. „Frajtr Kalina“ od Hála, přednesl p. St. Hulicius. 4. „Našim rolníkům“, přednesl pan Bohdan. Čistý výnos se národnímu divadlu věnoval.

Z Nymburka, 17. února 1862. (Zpěvácký spolek. — Ochotnické divadlo. Včera jsme se předce jednou zase drobatko po česku pobavili — nejprv to za celý ten letošní dlouhý masopust; zpěvácký spolek měl produkci, spojenou s deklamací a tancem. „Pozdravení pěvcovo“, sbor od Veita, překrásnou píseň pro tenor neb sopran, „I šepce kvítí“ (slova od Me-

lišové), hudba od Nápravníka, Vašákových sbor: „Svět se točí“, duetto z „Lucie de Lamermor“, „Čechoslovan“, „Kovářská“ a Abtův sbor: „Píseň cestujících po vlasti“ — to byly ty pěkné zpěvy, které česká společnost hlučným potleskem splatila. Báseň „Roháč z Dubé“ byla výborně přednesena. Potom se vše dalo do tance; nevoskovaná podlaha a prostá hudba pánů ochotníků nepřekážely pranic kolotavému proudu. — Dá-li Pánbůh, na jaře bude pokračováno v častých divadelních představeních.

Z Poděbrad. (Beseda.) Dne 2. března odbývá se zde taneční beseda od zdejšího zpěváckého a hudebního spolku uspořádaná. Program: 1. „Mlatecká“, sbor od Al. Hniličky. 2. „Žárlivý holoubek“, sbor od Hynka. 3. Deklamovánka. 4. „Uhlíř“, čtvero zpěv. 5. „Sláva zpěvu českému.“ 6. „Rekův sen“, sbor od Slavíka. 7. „Marné výstrahy“, sbor od Klinikáčka. 8. „Růže Tetínská“, sbor od Vorla. 9. Deklamovánka. 10. „Česky“, sbor od Kavana. Po ukončení zpěvů počne taneční ples.

Z ciziny.

Z Břetislavi. (Sl. Rennerova. — J. N. Köck a jeho zpěvohry „Sirotek“ a „Serežán.“ — Spolek pro kostelní hudbu. — Nagy. — Nový nástroj Schöllnasta.) S nelíbenou radostí čítám zprávy z vlasti milené, těše se srdečně z pokroků valných zvláště v oboru hudebním; ale právě to mne kormoutí, že nemohu cos podobného sdělit z okolí zdejšího, co se ruchu slovanského týče — Těšíme se blahou nadějí. — V tom jedině naležám útěchy, že skladatelové hudební — Češi — uznání ctného zde dosahují. Zdejší divadlo, které předešlý ředitel K. . . . tak říka v opovržení přivedl, pod správou nynějšího, v každém ohledu ctihodného, proslulého pana Hermanna, jenž spolu chvalně známý spisovatel jest, poznovu rozkvétá. Slečna A. Rennerova a pan Feistmantel dobrou památku v Praze zanechavši, jsou miláckové zdejšího obecenstva. Několikrát zpívala sl. Rennerova příležitostně české písně v divadle, a sice tak chvalně, že potlesk byl náramný. Což by se teprv dělo, kdyby náš proslulý Lukes zde zapěti mohl! — Nemalou pochoutku, a sice z brusů novou novinku — měli jsme 30. listopadu. Dávala se nejprv v prospěch p. kapelníka Vogriče zpěvohra: „Die Waise auf Freywalden“, děj i hudbu složil zdejší komik J. N. Köck, muž to velmi vzdělaný, v hudebním světě chvalně známý umělec na cello. Hudba této zpěvohry jest něžná, z většího dílu původní, a ději přiměřená. Zvláště dechových nástrojů umí p. K. s dobrým prospěchem užiti. Že se novinka tato líbila, důkaz ten, an se několikrát při plném divadle opakovala. Sl. Rennerova slavila vždy vítězství ja-

kož i p. Feistmantel. Pan Köck dokončil právě novou operetku v jednom dějství, pod názvem „Serežán,“ ku kteréž si děj též sám sepsal. V hudbě vyniká zvláště slovanský ráz, jak z partitury lze poznati. P. K. pochází z Horvátska a hleděl zde původních pramenů. Soudil bych, že by tato skladba, an by se český překlad lehkou podložiti dal, v Praze zasloužilého uznání došla. Bez toho máme málo původního v tomto oboru. Mohl bych se dále obsírněji o této novince zmíniti — a dle libosti, i děj v krátkosti podati *). — Spolek hudby kostelní dával v čtvrté akademii symfonii do A-moll od Mendelssohna mimo jiné drobnůstky, provedení bylo jak obyčejně velmi chvalitebné. Také k nám zavítal p. Nagy se svou pastýrskou píšťalou a dával v divadle koncert, zaslouží-li toto takřka handerlácké pískání toho jména. Obdržel za tento večer od cti-hodného ředitele p. Hermanna polovici příjmu, 108 zl. r. č., — což ale p. Nagyovi málo se zdálo, a k umluvenému druhému koncertu v tentýž den teprv o čtyřech hodinách odpoledne, chorobu předstíraje, dostavili se zdráhal, což malou část jeho příznivců velmi nemile došlo. Dával později koncert v komitátním sále s dorozuměním tehdejších úředníků, a ačkoliv se všemožně vynasnažil vlastenectví vykoristit (jmenoval se totiž Gross, následkem roku 48tého byl nějaký čas v chládku, ukracoval si čas píšťalou, pak překřtil své jméno v Nagy, což mu nemálo prospělo), dostalo se mu za ten večer as 30 zl. r. č. Zdejší kritika uznala ovšem jeho sběhlost a čerstvost, bylo ale podotknuto, že by se nemělo ani dovolit vystoupení takovému v divadle, jako Göthe nepřipustil, aby pes Aubryho k představení přišel. — Nový dechový hudební nástroj vynalezl p. Schöllnast, nejvýtečnější mezi pěti zdejšími zhotoviteli nástrojů, který se co do tónu i obsahu violoncellu vyrovná, a zajisté účastenství v hudebním světě si získá. — V únoru má započít zpěvohra, snad mi pak látky k dopisování přibude.

Z Petrohradu. (Ed. Nápravník.) Nedávno potkala zde kapelníka p. Ed. Nápravníka zvláštní náhoda. Dávalať se Gluckova opera „Russlan a Ludmila.“ Před začátkem šel p. Nápravník do orchestru pohovořit s některými solisty, načež se opět na své místo odebral. Bylo již 7 1/2 hodiny a orchestr ještě nezačíná. Valné obecenstvo počíná být velmi nespokojené a hlučí, hřmotí a tluče co jen může. Kapelníka bylo vidět v orchestru a to bylo tím hůře. Tak to trvalo až do 7 3/4 hod. Najednou přikvapí k p. Nápravníkovi, prvním to houslistou p. Piklem doprovázen, divadelní kapelník, jenž Nápravníka ani neznal a žádá ho, aby šel hrát na klavír, anto pianista se k představení nedostavil. Je totiž v operě též solový klavírní part

a klavír, jenž stojí v orchestru, má hned solo v první scéně a potom v 4. a 5tém jednání. Nápravník dal si říci, ačkoliv jen jedenkrát operu tu slyšel a věděl, že to velmi nesnadné, prima vista solová místa přednáseti. Overture začala a na to začal p. Nápravník, a všichni, kteří o tomto odvážném kusu věděli, divili se nemálo korektnosti a precísnosti hry Nápravníkovy, jakož i tomu, že bez zkoušky vše tak výtečně provedl. Kapelník Ladov byl s provedením velezdatného téhož pianisty velmi spokojen a děkoval mu, že ho tak z nesnázi vytáhl. Carský úředník, jenž v divadle dohlídku měl, zaznamenal si jméno duchaplného a vista hráče, což p. Nápravníkovi někdy ku prospěchu býti může. — Měl jsem též příležitost, slyšeti šest tenorových písní p. Ed. Nápravníka a mohu již české zpěvumilovné obecenstvo na tento krásný plod upozorniti. Vyjdou prý u Šálka v Praze. —t—

Obzor umělecký.

Hudba. Hudební přípravy k slavnosti otevření Londýnské výstavy jsou ponechány hudebnímu řediteli Costovi u kr. opery Coventgarden. Orkestr bude zajímat 1800 účinkujících, mezi těmi 400 instrumentalistů, z nichžto jich 160 na dechové nástroje hráti bude, anto slavnostní pochod od Auberu téměř jen pro tyto nástroje složen jest. Mimo to provedeny budou slavnostní pochody od Rossiniho a Meyerbeera pak kantata od Sterndale-Benneta.

— Nová komická opera „Klenotník ze St. Jamesu“ od Grisara provozovala se nedávno v divadle „Opera comique“ s příznivým výsledkem. Hudba Grisarova je lehká a pikantní a nelze pochybovati, že se přes hranice Francie dostane. — Ve Wiesbadenu dávala se dne 15. února poprvé Hillerova opera „Katakomby“ (text od M. Hartmanna). Krátký obsah opery této je tento: Lavinia, Římanka, omrzelá jsouc nad pohanstvím, touží po oživujícím živlu — lásce a přilne k otroku „Luciusovi,“ kterýž, jakož i služka Clythia, po tajmu křesťany jsou. I následuje jednou otroky své do katakomb a nabízí Luciusu ještě jednou lásku svou; avšak ten ji odmítne. Lavinia prozradí ze zlosti tajnou křesťanskou obec v Katakombách, která mučednickou smrtí ze světa sejde. Lavinia probodne se nápotom z lítosti nad zpáchanou pomstou. Hudba je zdařilá a však pro větší obecenstvo příliš vážná, než aby zajímala. Viděti je v ní více myslícího, přemýšlejícího a rozvážlivého ducha německého skladatele, než vše uchvacujícího genia.

— V Milanském divadle „Scala“ dávala se nová opera „Mormile“ od Bragy, a došla příznivého výsledku.

— Rich. Wagner přibyl před nedávno do Mohuče a zamýšlí blíž Rýna se usaditi. Bude nyní pracovat na třetím dílu svých Nibelungů pod názvem „Mladý Siegfried.“

Divadlo. Dobsova tragédie „István Kiraly“ (král Štěpán) dávala se v Debreczině s neslýchaným výsledkem.

— Mosenthal, spisovatel Debory, dokončil nový kus „Twardowski, polský Faust.“

— Oblíbený Pařížský básník veseloher Victor Sardou dokončil opět dvouaktovou veselohru „Černá perla,“ která se co nevidět v divadle „Gymnase“ dávatí bude.

— Pavel Heyse zadal k Mnichovské intendanci svůj nejnovější kus „Ludvík Bavorský.“ — „Bitva u sv. Jakuba“ jmenuje se vlastenecká švýcarská rodina, která se nedávno ve prospěch spisovatele a herce Boleslava Platoviče v Baslu dávala.

Sochařství. Britské museum dostalo před nedávno zajímavé starobilé mramorové skupení, představující Evropu v životní velikosti, jak na býku jede. Skupení to vykopáno jest v starém Římském okrou hlickém divadle v Gortigna na ostrově Crete.

Z Prahy.

Česká opera. Ve čtvrtek dne 13. února dával se „Čarostřelec“ od Webra a ačkoliv tímto provozováním repertoar české zpěvohry rozšířen nebyl, přece jest aspoň tato činnost dobrým a uspokojujícím úkazem. Slečna Macháčková (Lidunka), o jejíž výdatném hlase jsme se již zmínili, pohybovala se co do zpěvu i co do hry mnohem lépe, nežli předešle. Brala totiž větší ohled na odstínování, její přednos nabyl tím způsobem více barvitosti a významnosti, ano i v mezza voce pokusila se, modlitbu přednášejíc. Že její orgán při tom nemálo sklíčen a jaksi dušený se zdál, není divu, předpokládá totiž tento způsob zpěvu, má-li žádoucího účinku dojíti, skrz na skrz vytríbeného umělce a jest pro začátečníka vždy smělym pokusem. Uzíráni portamenta dělá při sestupujících větších intervalech zvláštní účinek, diatonické chody však, obzvláště při pohyblivém tempu, něco podobného nepřipouštějí. Slečna totiž málo se cvičila v zpívání stupnic a zbývá jí následkem toho při nadřčených chodech zřetelnost a určitost. Sl. Ehrenbergova (Aninka) počínala sobě velmi statečně a dělá v skutku znamenité pokroky v naší materčině. P. Lukes (Liborin) byl až na něco mdlou hru výtečný, a co panu Strakatému (Kašpar) na hlase scházelo, vynahradil svou živou hrou. P. Hercog co poustevník měl tenkrát málo příležitosti se vyznamenati — taktéž pan Podhorský (kníže). Divadlo bylo četně navštíveno. — Předešlé představení opery „Alessandro Stradella“ od Flotova, bylo v celku mnohem zdařilejší, nežli se až posud dalo. Nalezali se totiž všecky úlohy, vyjma p. Fiedlera, v rukou rutinovaných, na divadelních prknách již zkušených zpěváků. I sbory, anto četněji obsazeny, nemálo k tomu přispěly. P. Reichel (Stradella) zpíval s veškerou péčí a vždy s přiměřenou významností, což i

*) Račte tak učinit. Vaše dopisy budou i našemu obecenstvu vždy vítány. Red.

p. Strakatý (Bassi) nikde nezanedbal. Sl. Ehrenbergova, ač v žádné šťastné dispozici, byla přece s to, svou úlohu účinně (virksam) provést a byla několikráte chválena. P. Rafael (Malvoglio), k jehož benefici tato zpěvohra dávana byla, namáhal se, co možná bylo, a byl by co zpěvák ještě své místo dobře vyplnil, kdyby mu výřečnost hlásek ř, š atd. tolik těžkosti nebyla způsobila. Co se nováčka p. Fiedlera (Barbarino) týká, můžeme již po jeho prvním vystoupení tvrditi, že se pro menší tenorové partie výborně hodí a že co do zpěvu i co do hry se dosti obratně pohyboval, což jeho učiteli, panu Appému, k nevšední zásluze přičteno budiž. Jeho hlas má značnou výšku; a ponecháme sobě další úsudek o něm pro příští představení, anto začátečníku s mnoha těžkostmi zápasiti jest a on ve vyvinování jeho hlasového materialu tímto snadno utrpěti může. Divadlo bylo, vyjma několik loží, skorem přeplněno. —r—

České divadlo. Dne 20. února „Tajemné psaní.“ Veselohra ve 3 jednáních od Hermenegilda Jirečka. Pravili jsme ondy, že provozováním nového kusu původního na našem divadle obyčejně jednovakova naděje zanikne. To nám nelze říci o kusu tomto. Spravedlivě se vyznáme, že jsme neskládali nijakých nadějí v kus tento, že jsme šli do divadla toliko, abychom se přesvědčili o pravdivosti soukromného svého úsudku, jakýž jsme o této veselohře po přečtení jejím chovali. Naděje nás neklamala. Ani osnova, ani vývin děje — dá-li se dějem nazývati, co v té veselohře se koná — ani novota jakás, ani živost situace, ani svěžest dialogu ani vyličení povah nejeví, že by skladatel kusu tohoto měl povolání ku spisování veseloher. Nepatrná dramatisovaná anekdota se vleče třemi akty, ač by jeden krátký akt úplně dostačoval. Lidé přicházejí a odcházejí, klabosí jako na redutě a měli jsme je v podezření, že schválně se staví, jakoby nevěděli, kdo to tajemné psaní psal, a schválně to tak navlíkají, by se tomu na stopu nepřišlo, jen aby se tři akty vyplnily. Jediná směšná figura, p. Vavřinec Karafiat, má trochu komického živlu do sebe a měla děkovati dovedné hře paně Kolarově ml., že tu a tam také k smíchu povzbudila. — Hrál se téhož samého večera též „Veselohra na mostě“ od Klicpery. I tento kus jest toliko dramatická anekdota, ale oplývá humorem, a není tu jediné nudné situace. Provozovala se dosti dobře a obecnstvo se nepřestalo smáti od začátku hry této až do konce. Mezi oběma kusy provozovalo se první jednání baletu „Sitala.“ Nejvíce se líbila Polka comique, provedená od malé Svobodové a K. Kuldy. Poněkud s nelibostí se potkala Quadrille parisienne. Obecnstvo nase ovšem neví, že se na jistých

místech v Paříži skutečně kadrila takto tančí a že se mu nepodává vzor, jakýs obrázek karikaturní, aneb, chcete-li i parodie na kadrylu, tak zvaný cancan v původní takorka formě. Je to kousek opravdivosti života Pařížského, na nějž ovšem mravní a esthétické měřítko klásti nelze.

— Alex. Dreyschock opustil Vídeň a odebral se ku koncertům do Holandska.

— Slečna Vojtěška Zadrobilkova obdržela pozvání z Terstu, by tam v koncertě vystoupila.

— Tyto dny ohlášen konkurs na jmění p. Fr. Thomé, ředitele zemského divadla. Dluhy obnášejí as 166.000 zl., dlužníkův je 80; jmění páčí se na 90.000 zl. a sice novoměstské divadlo na 50.000, fundus instructus v zemském divadle na 40.000. Konkurs však opět zrušen.

— P. A. J. Skuherský, c. k. poštovník, obchodník v smíšeném zboží a víně, jednatel několika pojišťovacích společností atd. v Opočně, obdržel od vys. c. k. náměstnictví povolení, že může zříditi nové knibkupectví spojené s obchodem v uměleckých věcech a hudebních skladbách.

— Smuteční mše. Dnes v 10. hodin dopoledne obdívá se v chrámu emauzském na slovanském vrchu zádušní mše za záhy zesnulého, mladého skladatele českého, Alojsa Karla. Při mši bude se zpívati nové rekviem od A. Maška, řízením p. Kolečovského.

— Slovnítný průmyslník náš p. Branislav Menel v Karlíně obdržel z Polska objednaní ku shotovení cinkových medailonů, na nichž budou vyobrazení Štěpán Batory, Mieczyslaw, Naruszewicz, biskup Olešnicki, Kazimír Pulawski, Zamojski, Hozyasz, Zolkiewski a Adam Czartoryski. Poprsím těm bude následovati ještě řada jiných mužů o Polsko zasloužilých. Tentýž umělec dohotoví tyto dni velký cinkový medailon s poprsím našeho Karla Havlíčka, určený pro dům, kde se náš mučenník v Borové byl narodil. (Hl.)

— Chrudímští ochotníci divadelní uspořádali přičiněním slečny Rozvodovy v sobotu dne 22. února divadelní představení „Sirotky Lowoodského,“ jehož čistý výnos se věnoval k zakoupení losů národní loterie.

— Slečna Bollardova, známa, že náleží k členům nejpilnějším, že však na újmu obecnstva i na škodu vlastnímu rozvíjení málo zaneprázdněna jest, má 2. března benefici svou. Zvolila sobě Scribovu triaktovou veselohru „Jak dámy boj vedou,“ čímž tedy repertoire český platně obohátí. Překlad jest již dávnější a pochází od Kodyma, bývalého spolupracovníka Havlíčkova, nynějšího vrchního ředitele zahrad Napoleonových ve švýcarském Abrenenberku

— Ferd. Laub koncertoval nedávno

se skvělým výsledkem v Berlíně, odebral se do Drážďan, kdež několik koncertů uspořádá.

— Panu Josefu Förstru, výtečnému varhaníku a skladateli, udělila městská rada v sezení svém dne 25. února místo ředitele kůru v kostele u nejsv. Trojice, místo varhaníka u sv. Mikuláše uděleno jest p. J. Müllerovi a varhanické místo u Marie Sněžné Al. Pruchovi.

— Koncert cellisty D. Poppera, který se v neděli 9. března 1862, v poledne o 12 hodinách v Konviktském sále obdívati bude, slibuje býti velmi zajímavým. Program je tento: 1. Sonata do D-dur pro piano a cello od F. Mendelssohna Bartholdyho, přednese slečna Vilémína Čermáková a koncertista. 2. Píseň. 3. Koncert pro cello od J. Golttermanna, přednese koncertista. 4. Scherzo pro piano od Chopina, přednese sl. Čermáková. 5. Píseň. 6. Fantasie na „slovanské písně“ pro cello od Servaise, přednese koncertista. Jak známo účinkoval náš krajan, pan Popper, jenž žákem zdejšího konservatoria jest, též se skvělým úspěchem v slovanské besedě ve Vídni a máme zato, že mladý virtuos i zde hojného účastenství dojde.

— Arnošt Krähmer, jehožto opera „Der Liebesring“ první cenou odměněna byla, povolán jest za profesora konservatoria v Mnichově.

— Nový hudební časopis. Jak se Bol. dovídá, počne v Praze co nejdřív vycházet nový hudební časopis, jehož prý redaktorem bude chorregent Ulm. Přejeme mu hojného účastenství a zdaru, a těšíme se, že nám pomůže rozšiřovati lásku k umění hudebnímu.

Listárna.

Panu Ed. Poš. v Poz. Obdrželi jsme toliko 1 zl. 70 kr., avšak zeptáme se H. L., kam druhá částka přišla. — Panu Ch. v Bud. Skladba je dobrá; avšak nyní nedáváme žádných příloh. — Panu dop. v Dol. Bohušově. Dopis Váš přišel pozdě a teprv ho v příštím čísle uveřejníme. — Panu K. Ad. v Hlínku. Moravská kadryla nevyšla posud tiskem a nevíme ani, kdy vyjde. — Kancelář pro opisování chová v rukopisu: 1. Český žertovný kanon od Vašáka st. 2. Zpěv Slovanův (dvojsbor) od Vašáka st. 3. Viosna (mazaruka) pro 4 hlasy od K. Studziňského. 4. Wisla (sbor mazaruka) od Nowakowskiego. — Divadelním ochotníkům. „Jiríkovo vidění“ od Tyla s hudbou stojí 7 zl. r. č. — „Merenda“ od Tyla s hudbou 5 zl., a můžete je v kanceláři pro opisování v Praze 681—I. dostati.